

Nieuwsbrief

IN DEZE NIEUWSBRIEF VINDT U INFORMATIE OVER

Pensioenfonds SNS REAAL staat er goed voor	1
Nieuw Verantwoordingsorgaan actief betrokken bij beleid pensioenfonds	2
Het pensioenleven van... Jeanne Oude Groen-Marrée	3
#dtv: wat willen jongeren weten over de pensioenregeling?	4
Jaaroverzicht 2013 in vogelvlucht	5
Directeur Mariëtte Simons weg bij Pensioenfonds SNS REAAL	11
Wist u dat... & De pensioenvraagbaak	13
Raad van Deelnemers	14
Column Gerard van Olphen	15
Pensioenactualiteiten	16

PENSIOENFONDS SNS REAAL STAAT ER GOED VOOR

De financiële positie van Nederlandse pensioenfonds is in 2013 verbeterd. Dat meldde De Nederlandsche Bank (DNB) begin mei. Ook Pensioenfonds SNS REAAL heeft een goed jaar achter de rug, zo blijkt uit het jaarverslag over 2013.

Maatstaf voor de financiële positie van pensioenfonds is de dekkingsgraad. Pensioenfonds SNS REAAL startte 2013 met een dekkingsgraad van 111,6% en sloot het jaar af op 116,1% (berekend op basis van marktrente). Volgens de berekeningsmethode die De Nederlandsche Bank (DNB/UFR) voorschrijft, bedroeg de dekkingsgraad eind 2013 119,2% tegenover 117,6% eind 2012. Dit is boven de vereiste dekkingsgraad die voor ons pensioenfonds per eind 2013 is vastgesteld op 112,5%, en ruim boven de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,4%. De gemiddelde dekkingsgraad van de Nederlandse pensioenfonds was per 31 december 2013 109%, tegen 102% ultimo 2012. Ons pensioenfonds doet het dus beter dan gemiddeld en staat er financieel goed voor.

JAAROVERZICHT IN VOGELVLUCHT

Ook op andere fronten was 2013 voor ons pensioenfonds, en daarmee voor alle deelnemers, een goed jaar. Door de stijging van de lange rente was het rendement op de beleggingen weliswaar licht negatief (-1,2%), maar dit verwachte verlies werd ruimschoots gecompenseerd door de daling van de pensioenverplichtingen. De reserves van ons pensioenfonds namen

hierdoor per saldo toe. Omdat de dekkingsgraad boven de indexatiegrens (minimaal 115%) lag, was er bovendien ruimte om de pensioenen op 1 januari 2014 bijna volledig te indexeren (+1,41%)*. En nog twee pluspunten van het afgelopen jaar: de kosten per deelnemer lagen (en liggen) in lijn met de norm voor pensioenfonds van onze omvang en het aantal klachten over de kwaliteit van de dienstverlening daalde van twaalf (2012) naar vijf. In het 'jaaroverzicht in vogelvlucht' (pagina 5 e.v.) staan de belangrijkste ontwikkelingen van 2013 op een rij.

VOORUITZICHTEN VOOR 2014

Bij het verschijnen van deze nieuwsbrief zitten we alweer halverwege 2014. Met een dekkingsgraad die rond de 120% (DNB/UFR) en 116% (marktrente) schommelt, heeft Pensioenfonds SNS REAAL een relatief stabiele financiële positie. De vooruitzichten voor de rest van het jaar zijn gematigd positief, maar er is geen enkele reden om te juichen of tevreden achterover te leunen. Het pensioenfondsbestuur blijft dan ook alert.

*) Deze indexatie geldt alleen voor de deelnemers van de in 2004 ingevoerde pensioenregeling van SNS REAAL.

‘NIEUW VERANTWOORDINGSORGAAN ACTIEF BETROKKEN BIJ BELEID PENSIOENFONDS’

Op 1 juli 2014 verandert de ‘governance’ (besturing) van Pensioenfonds SNS REAAL. Het huidige Verantwoordingsorgaan en de Raad van Deelnemers verdwijnen. Daarvoor in de plaats komt het Verantwoordingsorgaan nieuwe stijl. Ons pensioenfonds voldoet hiermee aan de Wet versterking bestuur pensioenfonds. Wat houdt de wijziging in? Danny van der Kwast en Marcel van Delft vertellen er meer over.

In juli 2013 is de Wet versterking bestuur pensioenfonds ingevoerd. Deze nieuwe wet heeft drie doelen:

- Versterking van de bestuurlijke kracht, door onder meer strengere geschiktheidseisen voor bestuursleden. De wet geeft vijf bestuursmodellen, waaronder het ‘paritaire’ model met vertegenwoordigers van de werkgever(s), werknemers en pensioengerechtigden in het bestuur.
- Samenvoeging van de organen voor medezeggenschap (Raad van Deelnemers) en verantwoording (Verantwoordingsorgaan).
- Aanscherping van het interne toezicht door de instelling van een Raad van Toezicht (verplicht voor bedrijfstakpensioenfonds) of een jaarlijkse visitatie (voorheen was één keer in de drie jaar voldoende).

Pensioenfonds moeten uiterlijk 1 juli 2014 aan de wet voldoen. Pensioenfonds SNS REAAL is op tijd klaar. Besloten is het pensioenfondsbestuur in de huidige (paritaire) vorm voort te zetten, omdat dit in de praktijk goed functioneert, toekomstbestendig is en nog steeds aan de nieuwe wetgeving voldoet. Ook wordt het intern toezicht via de – voortaan jaarlijkse – Visitatiecommissie gehandhaafd.

VERANTWOORDINGORGAAN NIEUWE STIJL

Toch blijft niet alles bij het oude: per 1 juli 2014 worden het huidige Verantwoordingsorgaan en de Raad van Deelnemers opgeheven en vervangen door het Verantwoordingsorgaan nieuwe stijl. Wat is het verschil? ‘De Raad van Deelnemers en het Verantwoordingsorgaan hebben nu gescheiden taken’, vertelt Danny van der Kwast, voorzitter van de Raad van Deelnemers. ‘Kort gezegd toetst de Raad van Deelnemers vooral vooraf en het Verantwoordingsorgaan vooral achteraf. Na 1 juli is het nieuwe Verantwoordingsorgaan van begin tot eind gesprekspartner voor het Bestuur. Hierdoor zijn we nóg actiever bij het beleid betrokken en kunnen we nóg beter de vinger aan de pols houden.’ Marcel van Delft, lid van het huidige Verantwoordingsorgaan, vult aan: ‘Om onze taak straks goed te kunnen blijven uitvoeren – zoals we dat nu al doen – zijn onze wettelijke bevoegdheden uitgebreid met een aantal bovenwet-

Danny van der Kwast (links) en Marcel van Delft

telijke rechten. Het pensioenfonds heeft die nauwkeurig in een reglement vastgelegd. Hierdoor weten we precies wanneer we bijvoorbeeld adviesrecht hebben en wanneer goedkeurings- en informatierecht.’

VERKIEZINGEN

Het nieuwe Verantwoordingsorgaan gaat op 1 juli a.s. van start. Tijdelijk nog in de oude samenstelling, maar wel met een iets kleiner team: twaalf leden in plaats van negentien nu. Op 1 januari 2015, na de verkiezingen, worden dat er tien. Hoezo deze tussenstap? ‘De aanpassing van de governance was een ingewikkeld proces. Het intern overleg en de besluitvorming hebben het afgelopen halfjaar veel tijd en inspanning gevraagd van het Bestuur, de Raad van Deelnemers, het Verantwoordingsorgaan en het Pensioenbureau’, legt Danny van der Kwast uit. ‘Binnen de planning, met als deadline 1 juli 2014, was het niet haalbaar om ook nog verkiezingen te organiseren. Dus hebben we in goed overleg gekozen voor deze pragmatische oplossing. Het pensioenfonds voldoet hiermee aan de wettelijke verplichtingen en wij kunnen de verkiezingsprocedure zorgvuldig uitvoeren en er een succes van maken. We hopen dat veel collega’s zich kandidaat stellen, zodat er ook echt iets te kiezen valt.’ Iedereen heeft het druk, waarom zouden ze dat doen? ‘Het lidmaatschap van het Verantwoordingsorgaan kost inderdaad tijd, maar mijn ervaring is dat je er veel voor terugkrijgt’, antwoordt Marcel van Delft enthousiast. ‘Je investeert in je persoonlijke ontwikkeling, je bent direct betrokken bij jouw eigen pensioen(fonds), je leert nieuwe mensen kennen en verbreedt daarmee je netwerk, en je verruimt je blikveld. Bovendien: pensioen is niet saai, maar juist interessant en leuk!’

HET PENSIOENLEVEN VAN... JEANNE OUDE GROEN-MARRÉE

Op 1 november 2012 ging Jeanne Oude Groen-Marrée met pensioen. Na een jarenlang dienstverband bij REAAL en haar rechtsvoorganger Concordia was het tijd, vond ze, om te stoppen met werken en samen met haar man van het leven te genieten. En genieten doet Jeanne, ook al heeft ze het drukker dan ooit...

HOE IS UW CARRIÈRE VERLOPEN?

‘Ik ben in 1968 begonnen bij Concordia op de afdeling polis-verwerking. In 1974 werd onze oudste geboren. In die tijd was het nog gebruikelijk dat je dan als vrouw stopte met werken. Ik deed dat dus ook. Dertien jaar heb ik thuis voor de kinderen gezorgd en veel vrijwilligerswerk verricht op school. In 1988 ben ik weer gaan werken. Opnieuw bij Concordia. Als onderdeel van ‘de Vliegende Brigade’ werd ik overal ingezet waar extra handjes nodig waren, hartstikke leuk. In 1992 kreeg ik een vaste plek bij het collectief bedrijf, het latere REAAL Bedrijven Arbeidsvoorwaarden. Daar heb ik jarenlang gewerkt. In 2009 ging de afdeling van Utrecht naar Zwitserleven in Amstelveen. Ik heb een maand of zeven heen-en-weer gereisd, maar dat beviel me niet zo. Toen er in januari 2010 een plek vrijkwam op de afdeling Financiën, in Utrecht, heb ik die kans aangegrepen.’

HOE KIJKT U TERUG OP UW TIJD BIJ REAAL?

‘Als zeer prettig. In al die jaren ben ik geen enkele dag met tegenzin naar kantoor gegaan, echt waar! Waar ik ook zat, ik had altijd fijne collega’s, met wie het goed klikte. Jong en oud. Ik vind het ook leuk dat ik zoveel kanten van het bedrijf heb mogen zien. Daardoor heb ik veel geleerd en mezelf kunnen ontwikkelen. Van alle mooie momenten is de cruise naar Guernsey in 1996, ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan van REAAL, voor mij hét absolute hoogtepunt. Oh ja, en wat ik vooral niet mag vergeten: zonder Concordia had ik mijn man waarschijnlijk nooit ontmoet. Missen doe ik eigenlijk niets. Behalve dan de dagelijkse fietstocht door het centrum van Utrecht naar de Croeselaan.’

HOE ZIET UW PENSIOENLEVEN ERUIT?

‘Met vier jonge kleinkinderen vlak in de buurt, in De Meern, heb ik het drukker dan ooit. Oppassen, met de oudste naar zwembles, voorlezen op de crèche en inspringen als het nodig is... mijn man en ik hebben er onze handen vol aan. Heerlijk hoor, we genieten er met volle teugen van. Daarnaast doe ik ook nog vrijwilligerswerk, onder andere voor de kerk. En zo zijn er nog meer dingen die aandacht vragen. De dagen vliegen voorbij, soms lijkt het wel alsof ik nog werk. Wel met één belangrijk verschil: de druk van het ‘moeten’ is weg. Ik kan nu fijn m’n eigen tijd indelen en er is ruimte om onverwachte dingen te doen. Als we ergens naar toe willen? Hup, daar gaan we.’

Naam: Jeanne Oude Groen-Marrée
Leeftijd: 63 jaar
Woonplaats: Utrecht
Privé: getrouwd, twee dochters, drie kleindochters (3, 3, 5) en één kleinzoon (1)
Hobby's: borduren, kaarten maken, lezen, puzzelen (sudoku)

HEEFT U EEN TIP VOOR COLLEGA'S DIE MET PENSIOEN GAAN?

‘Blijf niet hangen in het verleden. Kijk vooruit en geef een nieuwe draai aan je leven. Stel je open voor wat zich aandient, stap erin en probeer het uit. Ga in elk geval niet stilzitten, maar kom in beweging. Er is nog zoveel om je heen te doen en te beleven!’

De pensioenregeling van SNS REAAL is er voor oud én jong. Als uitvoerder wil het pensioenfonds daarom graag weten wat er onder jongeren leeft. Wat vinden zij bij pensioen belangrijk? Wat houdt hen bezig? Met als motto #dtv (durf te vragen) maken we in deze rubriek een rondje door het bedrijf.

WAAROM IS ONS PENSIOEN ZWAAR VERSOBERD EN ZIJN DE KOSTEN NIET GEDAALD?

Naam: Boudewijn Duindam
Leeftijd: 31 jaar
Woonplaats: Amsterdam
Functie: Product Manager ASN Beleggingsfondsen
Privé: Woont samen met Julia

Op 1 januari 2014 zijn de fiscale regels voor pensioenopbouw (in vaktermen: het Witteveen kader) veranderd. Tot en met 2013 was de (fiscaal) maximaal toegestane pensioenopbouw 2,25% bij een pensioenleeftijd van 65 jaar. Vanaf 1 januari 2014 is de maximale pensioenopbouw 2,15% bij een pensioenleeftijd van 67 jaar. Onze pensioenregeling moest aan deze nieuwe fiscale regels worden aangepast. De pensioenopbouw was met een opbouwpercentage van 1,79% en een pensioenleeftijd van 62 fiscaal maximaal (1,79% bij 62 jaar is overigens gelijkwaardig aan 2,25% bij 65 jaar). De sociale partners hebben besloten om voor de pensioenen die vanaf 2014 worden opgebouwd de pensioenrichtleeftijd te verhogen naar 67 jaar. Bij handhaving van een fiscaal maximale pensioenregeling komt het opbouwpercentage uit op 2,15%. Dit percentage is dus hoger dan eerder, maar het pensioen gaat later in.

Dat de premie niet is gedaald, komt doordat pensioenopbouw de afgelopen jaren veel duurder is geworden. Als pensioenfonds moeten we rekening houden met onder meer de toegenomen levensverwachting, de lage rente en inflatiecompensatie (= indexatie). Het pensioenfondsbestuur toetst jaarlijks of de premie toereikend is voor volledige pensioenopbouw. Ook dit jaar is de premietoets weer uitgevoerd. Daarbij is vastgesteld dat de premie op basis van de maatstaven van de toezichthouder toereikend is voor volledige pensioenopbouw in 2014. Dit is echter (net) niet het geval als gerekend wordt met de door het pensioenfonds gehanteerde grondslagen. Het pensioenfonds komt hiervoor geld tekort. Daar staat tegenover dat de premie in de jaren 2010 en 2011 (de uitvoeringsovereenkomst loopt van 2010 tot en met 2014) ruim voldoende was. De lagere pensioenopbouw vanaf 2014 heeft eraan bijgedragen dat het tekort op de premie is gestabiliseerd. Daarom heeft het Bestuur besloten om ook in 2014 volledige pensioenopbouw toe te kennen, hoewel

de premie (berekend op marktrente) hiervoor dus eigenlijk niet helemaal toereikend was. Bij ongewijzigde voortzetting van de pensioenregeling had de pensioenopbouw moeten worden verlaagd naar 2,10%.

HET FISCALE KADER WORDT STEEDS KRAPPER. HOE KAN IK NOG STEEDS EEN GOED PENSIOEN OPBOUWEN, OOK VOOR MIJN NABESTAANDEN?

Naam: Bas Vereggen
Leeftijd: 25 jaar
Woonplaats: Dongen
Functie: Fiscalist bij Fiscale Zaken
Privé: Woont samen met Renée

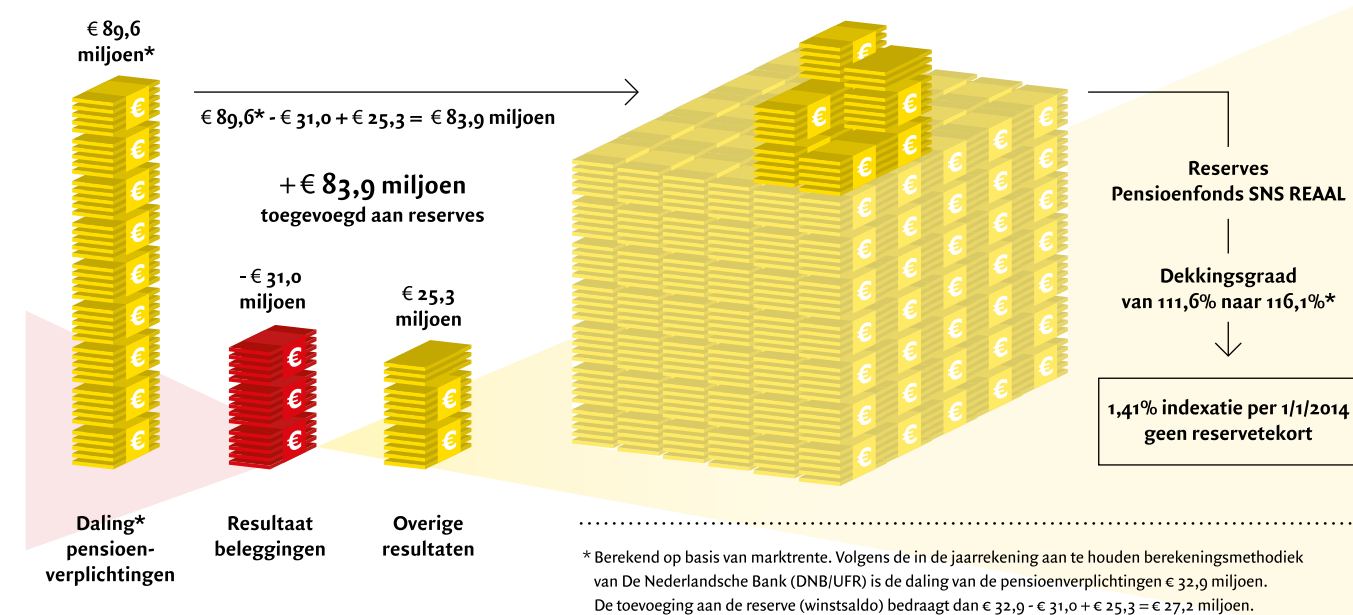
De mogelijkheden om belastingvrij pensioen op te bouwen, zijn per 1 januari 2014 beperkt, zowel in de tweede pijler (pensioenregelingen) als de derde pijler (lijfrente, banksparen). In alle gevallen wordt uitgegaan van pensioenopbouw met een pensioenleeftijd van 67 jaar en maximaal 2,15% opbouw per jaar (middelloonregeling). Dit geldt ook voor het nabestaandenpensioen op spaarbasis in de tweede pijler. Dat nabestaandenpensioen mag maximaal 70% bedragen van het ouderdompensioen. Op je UPO en op mijnpensioenoverzicht.nl vind je de bedragen voor jezelf terug. Als het niet genoeg is, kun je zelf nog extra maatregelen treffen door te sparen of verzekeringen af te sluiten, zoals een overlijdensrisicoverzekering. Daarnaast kun je als deelnemer bij het pensioenfonds een aanvullende verzekering voor het Tijdelijk Partnerpensioen sluiten. Hierdoor krijgt de partner bij overlijden van de deelnemer extra geld tot de AOW-gerechtigde leeftijd. Op www.pensioenfondssnsreaal.nl vind je meer informatie en een aanvraagformulier. (Zie ook de rubriek 'Wist u dat...' op pagina 13.)

Heb jij een vraag voor de rubriek #dtv?
Mail naar
info@pensioenfondssnsreaal.nl

JAAROVERZICHT 2013 IN VOGELVLUCHT

Onlangs is het jaarverslag 2013 van Pensioenfonds SNS REAAL verschenen. Het pensioenfondsbestuur legt hierin verantwoording af over het beleid in 2013. Ook wordt vooruitgeblikt op de plannen voor 2014. De hoofdpunten hebben we voor u op een rij gezet. Het volledige jaarverslag kunt u downloaden van www.pensioenfondssnsreaal.nl > Over ons > Informatie en downloads > Jaarverslag.

2013 in één oogopslag

DEKKINGSGRAAD PENSIOENFONDS SNS REAAL VERDER VERBETERD

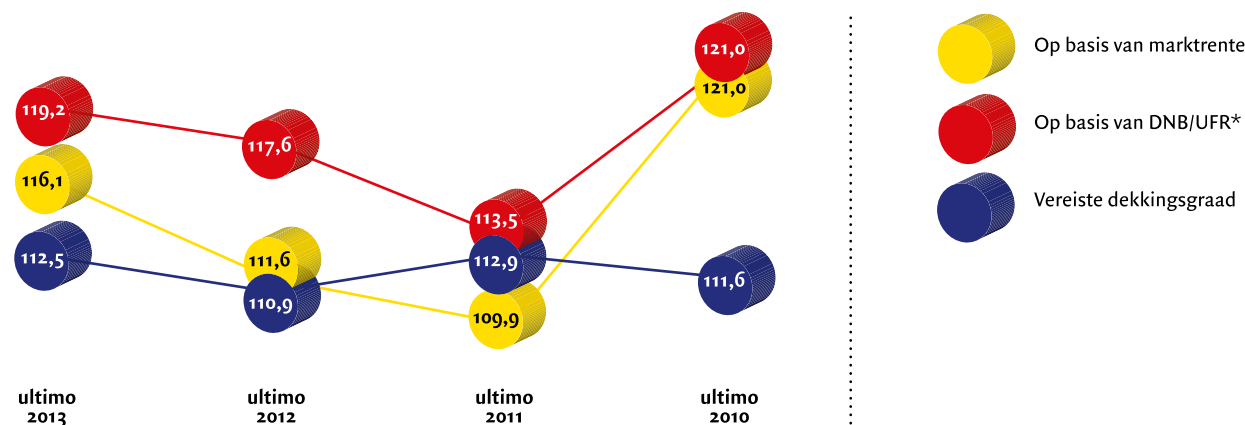
Pensioenfonds SNS REAAL heeft zich in 2013 onder moeilijke marktomstandigheden krachtig staande gehouden. De financiële positie is zelfs verder verbeterd. Dit blijkt uit de ontwikkeling van de dekkingsgraad (= het aanwezige vermogen gedeeld door de verplichtingen). Eind 2013 had ons pensioenfonds een dekkingsgraad van 116,1%, berekend op basis van de marktrente. Een jaar eerder was dit 111,6%, ook berekend op marktrente. Volgens de berekeningsmethode die De Nederlandsche Bank (DNB/UFR) voorschrijft, bedroeg de dekkingsgraad eind 2013 119,2% tegenover 117,6% eind 2012. Dit is boven de vereiste dekkingsgraad die voor ons fonds per eind 2013 is vastgesteld op 112,5%, en ruim boven de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,4%. De gemiddelde dekkingsgraad van de Nederlandse pensioenfondsen was per 31 december 2013 109%, tegen 102% ultimo 2012. In vergelijking hiermee doet ons pensioenfonds het dus beter. De dekkingsgraad van ons fonds werd neerwaarts beïnvloed door het negatieve beleggingsresultaat over 2013 en de per 1 januari 2014 toegekende voorwaardelijke indexatie (zie hierna). Daarentegen leidde de stijging van de rente in 2013, met als gevolg een daling van de verplichtingen,

tot een toename van de dekkingsgraad. Dit positieve effect compenseerde de negatieve invloeden van de indexatie en het beleggingsresultaat. De gerechtvaardigde conclusie is dat onze dekkingsgraad is verbeterd. Zowel op basis van de marktrente als op basis van DNB/UFR heeft Pensioenfonds SNS REAAL een gezonde financiële positie.

BIJNA VOLLEDIGE INDEXATIE OP 1 JANUARI 2014

Het pensioenfondsbestuur probeert ieder jaar om alle pensioenen aan te passen aan de prijsinflatie en zo waardevast te houden. Dit heet 'indexatie', ook wel 'toeslag' genoemd. Jaarlijks besluit het Bestuur of verhoging mogelijk is en zo ja, met hoeveel. Dit is afhankelijk van de dekkingsgraad. In 2011 en 2012 was de dekkingsgraad te laag om de pensioenen te kunnen verhogen, maar in 2013 is de financiële positie van Pensioenfonds SNS REAAL verbeterd. Het Bestuur heeft daarom besloten de (opgebouwde) pensioenen per 1 januari 2014 met 1,41% te verhogen; de prijzen stegen met 1,56%. Waarom geen volledige indexatie? Eind oktober 2013 – de peildatum voor het indexatiebesluit van het Bestuur – had ons pensioenfonds een dekkingsgraad van 117,1%: hoger dan wettelijk moet. Volledige indexatie kan echter pas bij een dekkingsgraad van 155% of

Figuur 1 Ontwikkeling dekkingsgraad (in %)

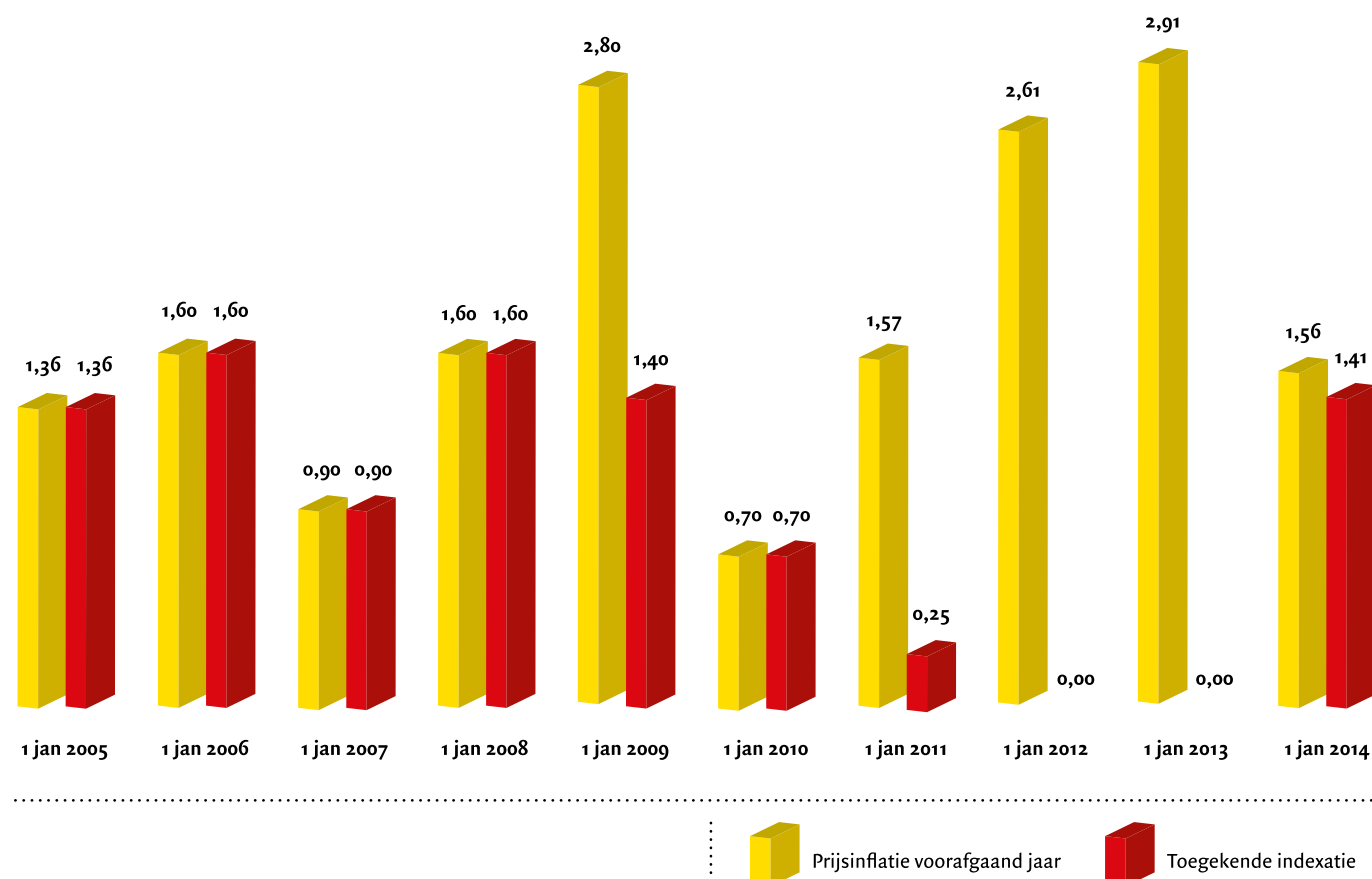
* Sinds 31 december 2011 moeten pensioenfondsen hun dekkingsgraden aan De Nederlandsche Bank (DNB) rapporteren op basis van een driemaandsgemiddelde van de marktrente. Per 30 september 2012 is daar de door DNB gekozen 'langetermijnrente', ofwel de Ultimate Forward Rate (UFR), aan toegevoegd. Het bestuur van Pensioenfonds SNS REAAL heeft besloten om bij de beleidsvoering te blijven uitgaan van de marktrente. Dit geldt voor de berekening van de pensioenverplichtingen en de dekkingsgraad, de besluitvorming over indexatie, de bepaling van het beleggingsbeleid en het risico-afdekkingsbeleid (beheersen

rente- en inflatierisico), de berekening van het vereiste eigen vermogen en de berekening van de kostendekkende premie. Het bestuur is van oordeel dat – door handhaving van de beleidsuitgangspunten op basis van de marktrente – er een consistent financieel beleid is. Vanzelfsprekend voldoet het pensioenfonds aan het voorschrift om naar DNB (en daarmee extern) de dekkingsgraad te rapporteren op basis van de driemaandsgemiddelde marktrenten met UFR; dit geldt ook voor de jaarrekening. In de communicatie naar deelnemers vermelden we daarom op kwartaalbasis op onze website beide dekkingsgraden.

hogere. Bovendien moet het pensioenfonds meer geld reserveren omdat we langer leven en de rente laag is. Ook gaat het nog steeds niet zo goed met de economie. De (bijna volledige)

indexatie met 1,41% was dan ook het maximaal haalbare; na verhoging blijft de dekkingsgraad boven de 115%, in lijn met het indexatiebeleid van het pensioenfonds. Het fonds kent nog een

Figuur 2 Overzicht prijsinflatie en toegekende indexatie sinds 2005 (in %)

Tabel 1 Samenstelling beleggingsrendement 2013

	Belegd vermogen ultimo 2013 (x € 1.000)	Rendement	Bijdrage aan rendement	
Matching-portefeuille*	1.788.634	-7,0%	-5,2%	* De matching-portefeuille is bedoeld voor het nakomen van de pensioenverplichtingen en bestaat uit beleggingen in vastrentende waarden en rente- en inflatiederivaten. ** De return-portefeuille heeft tot doel (extra) rendement te behalen voor buffervorming en toekomstige indexaties. De return-portefeuille bestaat uit beleggingen in aandelen, microfinancieringsfondsen en valutaderivaten.
Return-portefeuille**	668.313	15,8%	4,0%	
Totaal	2.456.947		-1,2%	

Tabel 2 Beleggingsresultaten 2013

	Directe beleggingsopbrengsten	Indirecte beleggingsopbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
Aandelen	7.969	76.818	-701	84.086
Vastrentende waarden	57.674	-95.088	-1.116	-38.530
Derivaten valuta*		13.534		13.534
Derivaten rente	11.514	-102.739	-515	-91.740
Overige	133	1.484	-8	1.609
Totaal	77.290	-105.991	-2.340	-31.041

* De kosten zijn verwerkt in de kosten van vermogensbeheer aandelen; de kosten zijn niet specifiek toerekenbaar aan de derivaten valuta.

aantal deelnemers met afwijkende indexatiebepalingen. Dit zijn onder andere (oud)deelnemers van Spaarbankbond en NOG, voor wie een specifieke indexatiereserve bestaat. Daarnaast zijn er (oud)deelnemers, die onvoorwaardelijke indexatierechten hebben. Voor hen golden andere indexatiepercentages. Alle deelnemers hebben een persoonlijke indexatiebrief ontvangen met de indexatie die op hen van toepassing is.

NEGATIEF BELEGGINGSRESULTAAT DOOR RENTESTIJGING

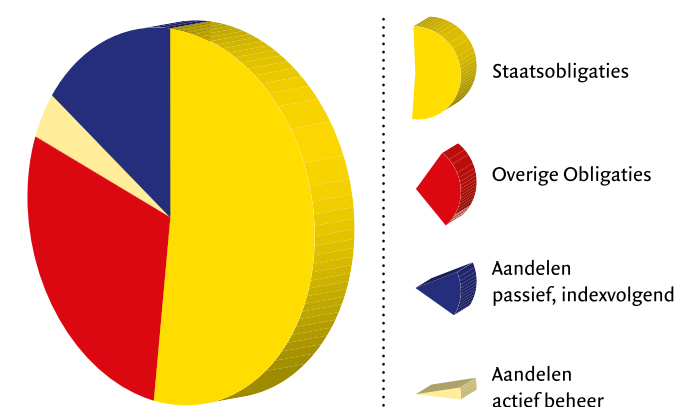
Pensioenfonds SNS REAAL voert een voorzichtig, op de lange termijn gericht beleggingsbeleid. Het rente- en het inflatierisico zijn hierbij gedeeltelijk afgedekt door middel van derivaten. Daarnaast zijn de beleggingen gespreid over verschillende beleggingscategorieën en landen. In 2013 kwam het beleggingsresultaat uit op een verlies van ruim € 31 mln, ofwel een rendement van -1,2% (2012: +11,3%). De positieve resultaten bestonden uit de directe beleggingsopbrengsten (ontvangen rente en dividenden) en de behaalde koerswinst op aandelen. De negatieve resultaten zijn vooral veroorzaakt door de in 2013 opgetreden rentestijging. Deze stijging leidde tot een waarde-daling van de beleggingen in vastrentende waarden. Daarnaast toonde zich een, min of meer corresponderende, waardedaling bij de posities in rentederivaten. De behaalde resultaten zijn in lijn met de verwachtingen. Het Bestuur ziet dan ook geen aanleiding om het beleggingsbeleid te wijzigen. In 2014 wordt

naar aanleiding van de ALM-studie uit 2013 de asset-mix op onderdelen aangepast bij een vrijwel gelijkblijvend risicoprofiel (zie hierna). Tabel 1 en 2 geven weer hoe het beleggingsrendement over 2013 is samengesteld. Figuur 3 toont de verdeling van de beleggingsportefeuille.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD BELEGGEN

Sinds 2008 heeft ons pensioenfonds beleid voor Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. Dit is vastgelegd in de Fundamentele Beleidsuitgangspunten en de Verklaring Beleggingsbeginselen,

Figuur 3 Verdeling beleggingsportefeuille 2013

die op onze website zijn gepubliceerd. Het beleid houdt in dat het Bestuur bij het beleggen het belang van de deelnemers vooropstelt. Bovendien wil het Bestuur een zo hoog mogelijk rendement bij een aanvaardbaar risico. In de Fundamentele Beleidsuitgangspunten staan de uitgangspunten die ons pensioenfonds hanteert bij de keuze van de beleggingen. Wij vermijden beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn bij ernstige schending van mensenrechten, kinderarbeid, dwangarbeid, corruptie (omkoping), milieuvervuiling en de productie, de ontwikkeling, het onderhoud en het gebruik van wapens en de handel daarin. Eind 2013 voldeed ruim 98% van de beleggingen aan onze criteria voor Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. In enkele gevallen is het nauwelijks mogelijk om aan de uitgangspunten te voldoen. Dit geldt vooral voor beleggingen in opkomende markten. Toch blijven wij hierin beleggen, omdat we dit nodig vinden voor spreiding van risico's en rendementen. In 2014 wordt het beleid voor Maatschappelijk Verantwoord Beleggen opnieuw tegen het licht gehouden. Daarbij zullen de beleidsuitgangspunten, de tot nu toe bereikte resultaten en de maatschappelijke ontwikkelingen rond duurzaam beleggen aan de orde komen.

ALM-STUDIE AFGEROND

Elk pensioenfonds in Nederland moet periodiek een Asset Liability Management (ALM)-studie uitvoeren. Zo'n onderzoek brengt in kaart hoe de financiële positie van het pensioenfonds zich gaat ontwikkelen en welke risico's daarbij komen kijken. Eind 2012 startte Pensioenfonds SNS REAAL een nieuwe ALM-studie. In het eerste halfjaar van 2013 is deze studie in drie stappen uitgevoerd en afgerond. Als eerste stap heeft het Bestuur de risicohouding bij beleggingen vastgesteld: wat is de beste combinatie van zekerheid en rendement? Gekozen is voor voortzetting van het huidige, voorzichtige beleggingsbeleid. Dit is vervolgens doorvertaald in de strategische asset-mix, ofwel de verdeling van de beleggingen over onder andere aandelen en obligaties. De nieuwe asset-mix kent een groter belang in aandelenbeleggingen en, als tegenwicht, meer beleggingen in veilige(re) staatsobligaties. Verder worden nieuwe beleggingsmogelijkheden onderzocht. De nieuwe strategische asset-mix wordt in de loop van 2014 geleidelijk ingevoerd. De laatste stap in de ALM-studie was een continuïteitsanalyse. In deze analyse is beoordeeld of de financiering van de pensioenregeling en het streven naar jaarlijkse volledige indexatie van de pensioenen op lange termijn haalbaar zijn. Uit de analyse is gebleken dat de vaste premie van 20,85% op langere termijn niet meer voldoende is voor de pensioenopbouw van 1,79% bij pensioenleeftijd 62 jaar. Belangrijke redenen hiervoor zijn de gestegen levensverwachting en de lage rentestanden. Daarnaast biedt de premie onvoldoende ruimte voor volledige indexatie op langere termijn. Het Bestuur neemt deze bevindingen mee in de besprekingen met de werkgever over een nieuwe uitvoeringsovereenkomst per 1 januari 2015.

WET VERSTERKING BESTUUR PENSIOENFONDSEN

In juli 2013 is de Wet versterking bestuur pensioenfondsen in werking getreden. Alle pensioenfondsen moeten uiterlijk 1 juli 2014 aan de nieuwe regelgeving voldoen. Na publicatie van de wet is een werkgroep aan de slag gegaan, bestaande uit delegaties van het Bestuur, de Raad van Deelnemers en het Verantwoordingsorgaan en het Pensioenbureau. De werkgroep heeft de eisen uit de nieuwe wet omgezet in een aangepaste governance van ons pensioenfonds. Met als uitgangspunt: behoud van het goede, benutten van verbetermogelijkheden. Eind november 2013 heeft de werkgroep de plannen opgeleverd. Na instemming van de verschillende betrokken partijen zijn deze plannen concreet uitgewerkt. De invoering wordt vóór 1 juli 2014 afgerond.

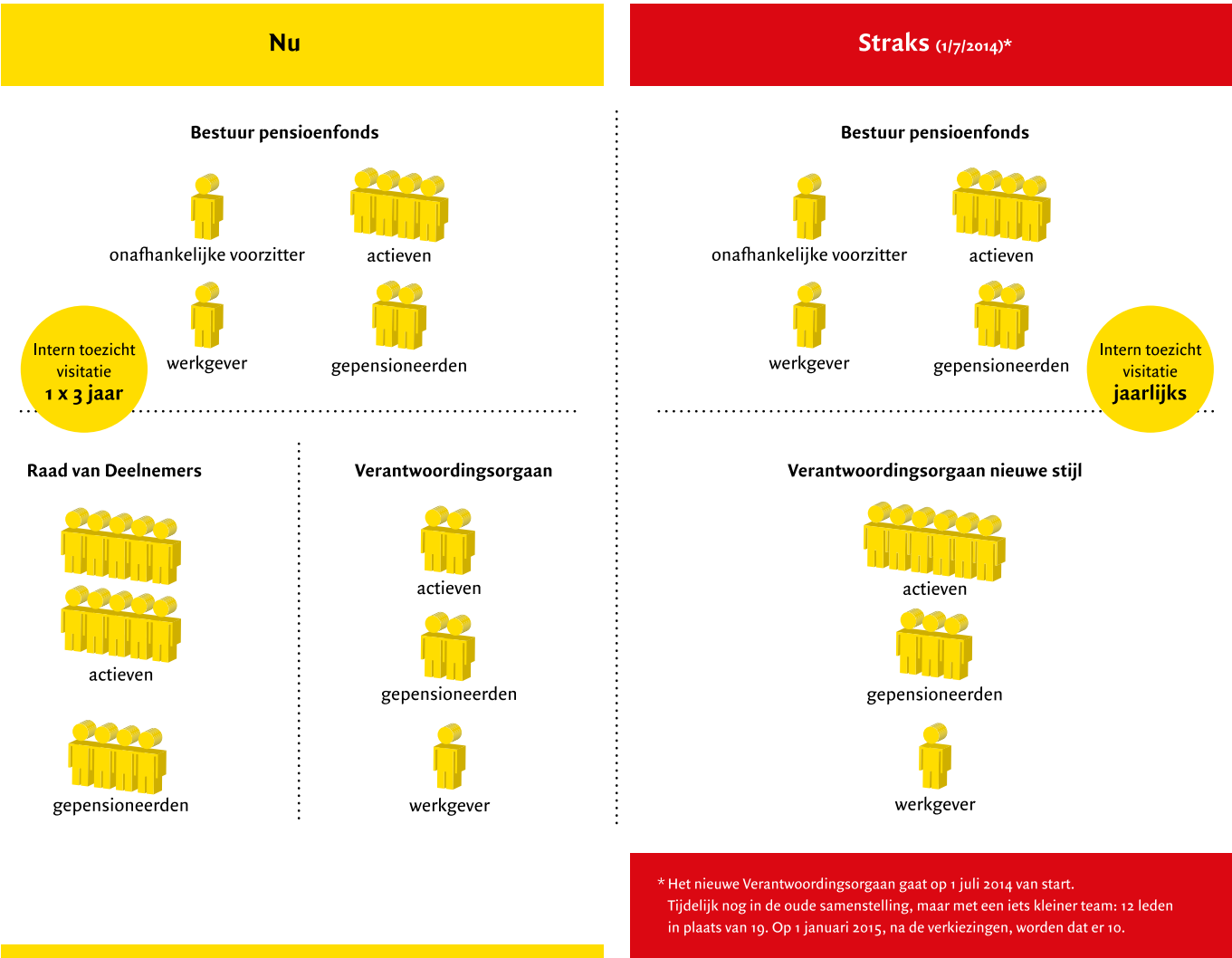
Voor het bestuursmodel zijn er geen wijzigingen: het Bestuur blijft paritair samengesteld, met behoud van de huidige zetelverdeling. Voor het intern toezicht is gekozen voor handhaving van de visitatie; deze zal echter voortaan jaarlijks plaatsvinden in plaats van driejaarlijks. De grootste wijziging is te vinden bij de Raad van Deelnemers en het Verantwoordingsorgaan. Beide organen worden samengevoegd tot één nieuw Verantwoordingsorgaan. Dit nieuwe Verantwoordingsorgaan krijgt naast de wettelijke bevoegdheden ook enkele bovenwettelijke rechten, waaronder de instemming op statutenwijzigingen. In de eerste helft van 2014 zullen de Raad van Deelnemers en het Verantwoordingsorgaan (verder) samenwerken in aanloop naar de 'samenvoeging' per 1 juli 2014. Vanaf dat moment zullen de zittende leden van de Raad en het Verantwoordingsorgaan overgaan naar het nieuwe Verantwoordingsorgaan. Voor de samenstelling van het Verantwoordingsorgaan per 1 januari 2015 worden verkiezingen gehouden. (Zie ook het artikel op pagina 2 van deze nieuwsbrief.)

Planning verkiezingen Verantwoordingsorgaan nieuwe stijl	
Start kandidaatstelling	medio mei
Sluiting kandidaatstelling	20 juni
Start verkiezingen (indien nodig)	eind september
Sluiting verkiezingen	eind oktober
Vaststelling verkiezingsuitslag	medio november
Benoeming per 1 januari 2015	medio december

CODE PENSIOENFONDSEN

Op 1 januari 2014 is de Code Pensioenfondsen in werking getreden. Deze Code, die is opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid, geldt voor alle pensioenfondsen in Nederland. Doel is de verhoudingen binnen het pensioenfonds en de communicatie met alle belanghebbenden transparanter te maken en bij te dragen aan het versterken van 'goed pensioenfondsbestuur'. In november 2013 heeft het Bestuur getoetst in hoeverre Pensioenfonds SNS REAAL aan de

Figuur 4 Nu en straks: de governance van Pensioenfonds SNS REAAL

Code Pensioenfondsen voldoet. Hieruit is gebleken dat ons pensioenfonds eind 2013 voldeed aan 73 van de 83 normen die in de Code zijn opgenomen. Aan 6 normen wordt grotendeels voldaan, aan 4 normen nog niet. Het gaat hierbij onder andere om het opnemen van een algemene noodprocedure in een bestuursreglement (voor beleggingen is al een noodprocedure vastgelegd), het nog explicieter vastleggen van de risico-afwegingen en meer informatie over de concrete invulling van het beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen op de website van het pensioenfonds. Daarnaast wil het pensioenfonds een eigen klokkenluiderregeling introduceren. In 2014 wordt eraan gewerkt om aan alle regels te voldoen.

DEELNEMERSONDERZOEK EN DEELNEMERSPANEL

Hoe pensioenbewust zijn de medewerkers en gepensioneerden van SNS REAAL? Hoe goed kennen zij de pensioenregeling? En wat vinden zij van de communicatie van ons pensioenfonds? Om hier inzicht in te krijgen, heeft Pensioenfonds SNS REAAL medio 2013 een deelnemersonderzoek gehouden. Dit onderzoek, uitgevoerd door Bridgevest, leverde waardevolle informatie op:

- De deelnemers zijn redelijk pensioenbewust: 41% heeft de afgelopen twee jaar onderzocht of men op koers is met de pensioenopbouw.
- De onderdelen van de pensioenregeling zijn redelijk goed bekend bij de deelnemers.
- De communicatiemiddelen worden goed gewaardeerd; wel zijn er verschillen tussen de actieven en de gepensioneerden. Van de actieven leest 76% de Nieuwsbrief en 66% het UPO. Zij bezoeken de website relatief weinig (20%), slechts 4% heeft zich aangemeld voor de e-mailalert. Van de gepensioneerden leest 97% de Nieuwsbrief. Zij bezoeken vaker de website (41%) en maken ook meer gebruik van de e-mailalert (19%).

Deze uitkomsten worden in 2014 gebruikt om onze communicatie naar de deelnemers verder te verbeteren. Dat geldt ook voor de bevindingen die zijn voortgekomen uit het deelnemerspanel dat in de tweede helft van 2013 is ingesteld. In dit deelnemerspanel worden concrete uitingen, zoals de indexatiebrief, door individuele deelnemers beoordeeld. De samenstelling van het panel wisselt steeds, zodat de frisse blik behouden blijft en de uitingen (achteraf, maar ook vooraf) zo breed mogelijk worden

getoetst. Uit de eerste ronde met het deelnemerspanel kwam de suggestie om meer met plaatjes te werken. De aangepaste indexatiebrief die iedereen begin 2014 heeft ontvangen, is ook tot stand gekomen door de input van het deelnemerspanel.

MELD U AAN VOOR HET DEELNEMERSPANEL!

Pensioenfonds SNS REAAL wil de communicatie naar alle deelnemers verder verbeteren. Daarom hebben wij in 2013 het deelnemerspanel in het leven geroepen. Dit panel toetst brieven en andere communicatie-uitingen van ons pensioenfonds op helderheid, toegankelijkheid en begripelijkheid. Wilt u ook meedenken en uw mening geven? Stuur een mail naar info@pensioenfondssnsreaal.nl.

KWALITEIT VAN DE DIENSTVERLENING

Het pensioenfondsbestuur is niet alleen verantwoordelijk voor de financiële positie en resultaten van Pensioenfonds SNS REAAL, maar ook voor de kwaliteit van de uitvoering van de pensioenregeling. In 2013 zijn verschillende maatregelen getroffen om de kwaliteit van de dienstverlening verder te verbeteren. Zo zijn extra kwaliteitseisen gesteld aan de service van de partijen waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed (SNS Asset Management, Cardano en Zwitserleven). Ook beoordeelt het Bestuur deze partijen jaarlijks op hun functioneren. Naast de behaalde resultaten wordt daarbij ook gekeken naar de kwaliteit van de adviezen (SNS Asset Management en Cardano) en de dienstverlening aan de deelnemers (Zwitserleven). De uitvoering van de pensioenadministratie door Zwitserleven is in 2013 uitgebreid geëvalueerd in verband met het aflopen van de overeenkomst per 31 december 2013. Deze evaluatie heeft ertoe geleid dat de overeenkomst met Zwitserleven met één jaar is verlengd. Daarbij zijn aanvullende afspraken gemaakt over verbeterpunten die in 2014 moeten worden gerealiseerd. In 2013 zijn vijf klachten van deelnemers ontvangen. Deze klachten zijn afgehandeld in 2013, met uitzondering van twee complexe dossiers, die in het eerste kwartaal van 2014 zijn afgewikkeld. In drie gevallen had de deelnemer gelijk. Het aantal klachten varieert al enkele jaren tussen tien en twintig (2011: 16, 2012: 13). Het Pensioenbureau behandelt alle klachten grondig. De achterliggende dossiers worden gelicht, de klacht wordt geanalyseerd en er wordt binnen een redelijke termijn naar een passende oplossing toegewerkt.

UITVOERINGSKOSTEN IN LIJN MET DE NORM

Brancheorganisatie De Pensioenfederatie heeft in 2012 een model uitgebracht, waarmee pensioenfonds in hun jaarverslag inzicht kunnen geven in de totale kosten van de pensioen-uitvoering. Deze transparantie is belangrijk voor alle deelnemers. Door één model te gebruiken, kunnen fondsen bovendien hun kosten ook onderling vergelijken. In 2013 is een herziene versie van de Aanbevelingen Uitvoeringskosten uitgebracht. In het jaarverslag over 2013 heeft Pensioenfonds SNS REAAL de

uitvoeringskosten volgens het model van De Pensioenfederatie weergegeven. Uit onderzoeken blijkt keer op keer dat de uitvoeringskosten van ons pensioenfonds in lijn liggen met de norm voor pensioenfonds met een vergelijkbare omvang.

Tabel 3 Uitvoeringskosten

	2013	2012
Kosten pensioenbeheer	1.893.000	1.766.000
Kosten per deelnemer		
- actieven en gepensioneerden	184	171
- actieven, gepensioneerden en slapers	99	93
Kosten vermogensbeheer	5.116.000	5.405.000
Transactiekosten	2.039.000	2.371.000
Kosten vermogensbeheer incl. transactiekosten in basispunten		
gemiddeld belegd vermogen	29,8	33,1

NATIONALISATIE SNS REAAL EN DE TOEKOMST

Op 1 februari 2013 is SNS REAAL genationaliseerd. Dit had geen gevolgen voor de al opgebouwde pensioenen en pensioenuitkeringen van de deelnemers van ons pensioenfonds. De financiële positie van Pensioenfonds SNS REAAL werd niet beïnvloed door de situatie bij SNS REAAL. Ons pensioenfonds had niet belegd in aandelen, obligaties of achtergestelde leningen van SNS REAAL. De nationalisatie heeft dus niet geleid tot beleggingsverliezen. De premie voor de pensioenopbouw in 2013 was al begin januari 2013 van SNS REAAL ontvangen.

In de loop van 2013 heeft het Bestuur enkele malen stilgestaan bij de mogelijke gevolgen van de toekomst van SNS REAAL voor het pensioenfonds. Daarbij zijn verschillende scenario's bekeken. Conclusie is dat ons pensioenfonds vooralsnog groot genoeg is voor een zelfstandig voortbestaan. Ook zijn er voldoende bestuursleden beschikbaar. Wel is er bijzondere aandacht voor de toekomstige premiebat en uitvoeringskosten als het deelnemersbestand daalt.

Voor de toekomst van ons pensioenfonds zijn overigens ook de ontwikkelingen rond het Nederlandse pensioenstelsel van belang. De politiek speelt hierbij een grote rol. Zo kan door het Witteveen kader 2014 jaarlijks minder pensioen worden opgebouwd. In 2015 wordt de pensioenopbouw verder verlaagd, waarbij ook de pensioenopbouw wordt afgetopt. Het Bestuur zal zich in 2014 buigen over de consequenties voor het pensioenfonds.

VOORUITZICHTEN 2014

VERNIEUWING ADMINISTRATIEOVEREENKOMST

De overeenkomst die met Zwitserleven in 2010 is afgesloten voor uitvoering van de deelnemers- en uitkeringsadministratie is met een jaar verlengd tot eind 2014. De voorbereidingen voor de vernieuwing van de administratieovereenkomst per 1 januari 2015 zijn inmiddels gestart. Hierbij wordt rekening gehouden met de laatste ontwikkelingen in de wet- en regelgeving en in de maatschappij. Ook wordt de markt van pensioenadministrateurs verkend. Het Bestuur wil zo komen tot een optimale keuze voor de uitvoering van de pensioenadministratie: een goede kwaliteit tegen een redelijke prijs. Het pensioenfonds wordt hierbij ondersteund door een externe partij.

AANPASSING PENSIOENREGELING

Het kabinet wil de belastingvrije pensioenopbouw per 1 januari 2015 verder versoberen. Als dit plan doorgaat, moet de pensioenregeling van SNS REAAL opnieuw worden aangepast. Ook wordt vanaf 2015 een nieuw financieel toetsingskader van kracht. De sociale partners, die verantwoordelijk zijn voor de

inhoud van de pensioenregeling, zijn begin 2014 gestart met de voorbereidingen. Zij zijn hierbij in sterke mate afhankelijk van de besluitvorming in politiek Den Haag.

VERNIEUWING UITVOERINGSOVEREENKOMST

Eind 2014 loopt de huidige uitvoeringsovereenkomst, met een looptijd van vijf jaar, af. De gesprekken hierover met de werkgever vallen samen met de voorbereidingen door de sociale partners op de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2015. Ook voor de uitvoeringsovereenkomst zijn de wetgevingsuitkomsten uit Den Haag van belang, in het bijzonder het nieuwe financiële toetsingskader. Bij de invulling van de nieuwe overeenkomst zullen ook de mogelijke toekomstscenario's van SNS REAAL, voor zover relevant voor ons pensioenfonds, worden meegenomen.

JAARVERSLAG 2013 STAAT VOOR U KLAAR!

Dit jaaroverzicht in vogelvlucht is gebaseerd op het jaarverslag 2013. Het volledige verslag kunt u downloaden van de website www.pensioenfondssnsreaal.nl > Over ons > Informatie en downloads > Jaarverslag.

DIRECTEUR MARIËTTE SIMONS WEG BIJ PENSIOENFONDS SNS REAAL

Na een dienstverband van zeventien jaar bij SNS REAAL, waarvan de laatste tien jaar als directeur van ons pensioenfonds, neemt Mariëtte Simons afscheid. Op 16 augustus a.s. treedt zij als uitvoerend bestuurder in dienst bij PME, het Pensioenfonds van de Metalelektro. 'Deze prachtkans kan ik niet laten lopen.'

Drs. Mariëtte Simons begon haar loopbaan binnen SNS REAAL op 1 mei 1997 als manager Control, Financiën en Actuarieel bij REAAL Bedrijven Arbeidsvoorwaarden. Op 1 januari 2000 stapte zij over naar SNS Bank, waar ze achtereenvolgens projectleider euro zakelijke markt en programmamanager zakelijke kredietverlening ondernemersdesk was. Op 1 mei 2004 volgde de benoeming tot Hoofd Pensioenbureau, later Directeur, van Pensioenfonds SNS REAAL. En nu, tien jaar later, zet ze haar carrière voort bij PME. 'Ik kijk terug op een geweldige tijd bij SNS REAAL. Ik heb niet alleen met veel fijne collega's mogen samenwerken, maar ook de ruimte gekregen om me bij het Pensioenfonds verder te bekwamen in alle deelgebieden van het mooie pensioenvak. Het besluit om weg te gaan, viel me

dan ook best zwaar. Maar de prachtkans die PME me biedt, komt niet elke dag voorbij. Als uitvoerend bestuurder, verantwoordelijk voor pensioenbeheer en communicatie, kan ik mijn kennis en ervaring op bestuurlijk vlak gaan inzetten; voor mij een nieuwe, uitdagende rol. PME is bovendien groter dan Pensioenfonds SNS REAAL én als bedrijfstakpensioenfonds een ander type fonds. Allemaal ingrediënten waardoor ik me persoonlijk nóg verder kan ontwikkelen.'

ADERLATING

Voor Pensioenfonds SNS REAAL is het vertrek van Mariëtte Simons een aderlating, zegt bestuursvoorzitter Han Thoman. 'Niemand is onvervangbaar en als bestuur gunnen wij Mariëtte

deze carrièresprong natuurlijk als geen ander. Maar eerlijk is eerlijk, voor ons pensioenfonds is haar overstap naar PME een ‘kennisdrain’, ook als collectief geheugen. In de afgelopen tien jaar heeft Mariëtte de ontstaansgeschiedenis van Pensioenfonds SNS REAAL van dichtbij meegemaakt en vakkundig aangestuurd. Door haar inspanningen staat er nu een perfect draaiend pensioenfonds, waarvan het bestuur ade-

quaat wordt ondersteund door een professioneel georganiseerd, kwalitatief hoogwaardig Pensioenbureau. Een grote prestatie, waarvoor wij haar mede namens alle deelnemers veel dank zijn verschuldigd. Als bestuur doen we er alles aan om de ontstane vacature zo snel en goed mogelijk op te vullen, zodat het Pensioenbureau op korte termijn weer op volle sterkte is. De – in eerste instantie interne – sollicitatieprocedure is al gestart.’

Kerncijfers 2013

Aantal deelnemers	2013	2012	2011	2010	2009
Actieve deelnemers	6.818	7.083	7.285	7.450	6.815
Pensioengerechtigden	3.455	3.246	3.044	2.849	2.734
Slapers	8.887	8.568	8.535	9.125	8.627
Totaal	19.160	18.897	18.864	19.424	18.176

Technische voorzieningen (x €1.000)	2013	2012	2011	2010	2009
Op basis DNB/UFR	2.066.172	2.099.052	1.912.956	1.604.884	1.446.167
Op basis van marktrente	2.122.309	2.211.887	1.974.480	1.604.884	1.446.167
Premies (x €1.000)	81.942	85.152	82.572	82.145	84.564
Uitkeringen (x €1.000)	52.212	51.204	50.963	46.706	44.131

Beleggingsportefeuille (x €1.000)	2013	2012	2011	2010	2009
Vastgoed	-	-	42.783	70.799	75.368
Aandelen	667.230	566.992	545.638	593.696	496.958
Vastrentende waarden	1.821.017	1.818.554	1.347.778	1.203.309	1.151.187
Rente- en inflatiederivaten	-31.300	74.436	228.661	52.808	56.104
Totaal	2.456.947	2.459.982	2.164.860	1.920.612	1.779.617
Beleggingsopbrengsten	-31.041	264.070	200.588	109.458	255.779
Rendement portefeuille	-1,2%	11,3%	10,3%	6,1%	16,8%

Financiële positie	2013	2012	2011	2010	2009
Aanwezige (nominale) dekkingsgraad DNB/UFR	119,2%	117,6%	113,5%	121,0%	124,4%
Aanwezige (nominale) dekkingsgraad marktrente	116,1%	111,6%	109,9%	121,0%	124,4%
Vereiste (nominale) dekkingsgraad	112,5%	110,9%	112,9%	111,6%	115,4%
Vereiste minimum dekkingsgraad	104,4%	104,4%	104,6%	104,6%	104,6%
Reële dekkingsgraad	81,5%	76,3%	70,9%	79,9%	81,1%

DE PENSIOEN-VRAAGBAAK

WANNEER KRIJG IK AOW?

Dat is afhankelijk van uw geboortedatum. Vroeger kreeg ieder een AOW bij 65 jaar, maar die tijd is voorbij. Op 1 januari 2013 is de AOW-leeftijd met één maand verhoogd. Op 1 januari 2014 is dit opnieuw gebeurd. De AOW-leeftijd is nu dus 65 jaar en twee maanden. En zo gaat het de komende jaren stapsgewijs door, naar 66 jaar in 2019 en 67 jaar in 2023. Vanaf 2024 stijgt de AOW-leeftijd mee met de levensverwachting.

Tip: op internet kunt u zelf uw AOW-leeftijd berekenen. Bijvoorbeeld op www.rijksoverheid.nl en op www.svb.nl. Bent u geboren na 31 december 1956? Dan is de rekenhulp van Wijzer in Geldzaken handig. Die houdt namelijk ook rekening met de levensverwachting. Zie www.wijzeringeldzaken.nl/direct-hulp/rekenhulpen/rekenhulp-aow-leeftijd.aspx.

Let op! Het kabinet wil de AOW-leeftijd na 2015 sneller verhogen: naar 66 jaar in 2018 en 67 in 2021. De Tweede en Eerste Kamer moeten dit wetsvoorstel nog behandelen en goedkeuren.

WANNEER KAN IK MET PENSIOEN?

Als u bij SNS REAAL blijft werken, heeft u te maken met het reglement van onze pensioenregeling. Tot en met 2013 was de pensioenrichtleeftijd 62 jaar. Op 1 januari 2014 is deze pensioenrichtleeftijd verhoogd naar 67 jaar. Voor het pensioen dat u tot en met 2013 heeft opgebouwd, verandert niets. Dat kunt u laten ingaan op 62 jaar of later (als u doorwerkt). U kunt de ingangsdatum ook vervroegen, maar dan wordt de pensioen-uitkering lager. Voor het pensioen dat u vanaf 2014 opbouwt, geldt de nieuwe pensioenrichtleeftijd van 67 jaar. Deze ingangsdatum kunt u net als in de oude pensioenregeling vervroegen. Het opgebouwde pensioen wordt dan wel lager, omdat u eerder stopt met opbouwen en het pensioen langer wordt uitgekeerd. Of u eerder of later dan de pensioenrichtleeftijd met pensioen gaat, kunt u zelf beslissen. Die keuze hangt af van uw persoonlijke voorkeur en uw financiële situatie. Daarom is het belangrijk om te weten hoe uw pensioen ervoor staat.

Tip: kijk op www.mijnpensioenoverzicht.nl. Na inloggen met uw DigiD ziet u wat u tot nu toe aan pensioen heeft opgebouwd (ook bij andere werkgevers) en wat u vanaf de AOW-leeftijd netto aan pensioen en AOW ontvangt. Op basis van dit pensioenplaatje en andere inkomsten- en vermogensbronnen (lijfrentepolissen, beleggingen, bezittingen en schulden) kunt u bepalen welke pensioendatum voor u financieel haalbaar is. Maar let op: bespreek dit wel tijdig met uw leidinggevende!

WIST U DAT...

...U BINNENKORT UW UNIFORM PENSIOENOVERZICHT (UPO) 2014 ONTVANGT?

Als deelnemer aan de pensioenregeling van SNS REAAL krijgt u jaarlijks het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Binnenkort ontvangt u uw UPO 2014.* Op uw UPO kunt u zien hoeveel pensioen u tot nu toe heeft opgebouwd, hoeveel geld u kunt verwachten bij pensionering en arbeidsongeschiktheid, en wat uw nabestaanden ontvangen als u overlijdt. Maar let op: uw UPO geeft alleen inzicht in uw pensioenopbouw bij Pensioenfonds SNS REAAL. Op www.mijnpensioenoverzicht.nl vindt u een totaaloverzicht van uw AOW en pensioen(en) van eventuele andere werkgevers, inclusief een inschatting van wat u netto krijgt. Is dat bedrag genoeg voor u en uw nabestaanden? Zo nee, dan heeft u nu nog de tijd om zelf maatregelen te treffen. Maar hoe en wat? Als hulpmiddel vindt u in de begeleidende brief bij uw UPO ‘de vier pensioenvragen’. Maak er even tijd voor vrij om ze te beantwoorden. Het gaat om uw toekomst en die van uw partner en kinderen! Wilt u dan ook meteen uw persoonlijke gegevens op het UPO controleren en de gegevens waarop het pensioenoverzicht is gebaseerd? Als er iets niet klopt, stuur dan een mail naar werknemersdesk@zwitserleven.nl.

Wilt u meer weten?

Kijk dan op www.pensioenfondssnsreaal.nl. Of mail naar werknemersdesk@zwitserleven.nl. UkuntdeWerknemersdesk ook bellen: 020-347 81 00 (op werkdagen van 08.30 tot 17.30 uur).

*) Deelnemers die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn, ontvangen hun UPO in het derde kwartaal.

...U EXTRA FINANCIËLE BESCHERMING KUNT REGELEN VOOR UW NABESTAANDEN?

Als u overlijdt, valt uw salaris weg. Uw partner krijgt levenslang een partnerpensioen van het pensioenfonds. Daarnaast is er misschien Anw (Algemene Nabestaandenwet). De Anw is een tijdelijke uitkering van de overheid. Uw partner ontvangt deze alleen als hij of zij aan de strenge voorwaarden voldoet. Krijgt uw partner geen Anw? Dan kan een fors inkomensgat ontstaan. Een oplossing is het Tijdelijk Partnerpensioen, ook wel ANW-hiaatverzekering genoemd. Dat kunt u bij het pensioenfonds regelen. U moet daar wel extra voor betalen. Heeft u nog geen tijdelijk partnerpensioen verzekerd en wilt u dat uw partner na uw overlijden tijdelijk extra geld krijgt van het pensioenfonds? Ga dan naar www.pensioenfondssnsreaal.nl > nieuws. Daar kunt u een aanvraagformulier downloaden. Wij raden u aan een financieel adviseur te raadplegen. Heeft u vragen? Bel dan met de werknemersdesk: 020 – 347 81 00. Of mail naar werknemersdesk@zwitserleven.nl.

RAAD VAN DEELNEMERS

Een laatste bijdrage van de Raad van Deelnemers aan deze Nieuwsbrief. Per 1 juli 2014 gaat de Raad van Deelnemers op in het nieuwe Verantwoordingsorgaan. Dit nieuwe orgaan gaat de huidige Raad van Deelnemers en het huidige Verantwoordingsorgaan vervangen. In de volgende Nieuwsbrief volgt dus wellicht een bijdrage van het nieuwe Verantwoordingsorgaan.

KANDIDATEN GEZOCHT

Voor het nieuwe Verantwoordingsorgaan zoeken we kandidaten. De oproep tot kandidaatstelling is al gedaan. Onze gepensioneerde oud-collega's hebben deze oproep per post ontvangen. En de nog werkende collega's hebben de oproep op iD kunnen lezen. Heb je wat gemist, neem dan snel contact op met het Pensioenbureau. Of kijk op www.pensioenfondssnsreaal.nl. Vind jij jezelf deskundig genoeg op een of meer van de gevraagde kennisgebieden? Stel je dan kandidaat. Natuurlijk hopen wij allemaal op veel kandidaten, zodat er voor iedereen iets te kiezen valt.

SAMENSTELLING VERANTWOORDINGSORGAAN VANAF 1 JULI 2014

De nieuwe structuur is pas eind maart 2014 definitief vastgesteld. Daarna was er niet meer genoeg tijd om verkiezingen te organiseren en op 1 juli in de nieuwe samenstelling van start te gaan. Daarom is voor een praktische oplossing gekozen. Het Verantwoordingsorgaan wordt de eerste zes maanden gevormd uit de huidige Raad van Deelnemers en het huidige Verantwoordingsorgaan. Tijdelijk met iets meer dan de uiteindelijke gewenste tien leden, maar dat leek ons in de opstartfase wel handig. Vanaf 1 januari 2015 zal er een heel nieuw Verantwoordingsorgaan zijn. Het nieuwe (tijdelijke) Verantwoordingsorgaan bestaat uit de volgende leden:

Namens de gepensioneerden

- Ab Engelsman
- Thijs Beelen
- Rin Visser

Namens de deelnemers

- Danny van der Kwast
- Nanda Nottelman
- Odette Meijer-Klene
- Chris Engwerda
- Martin Biemond
- Harmen Hessels
- Marcel van Delft
- Aad Borsboom

Namens de werkgever

- Marian Droste

We nemen dus binnen de Raad van Deelnemers afscheid van Rudy van Herwaarden, Yvonne Lemmen, Gerben Voogd, Gert Thijssen en Lucas Hakvoort. Allemaal erg bedankt voor jullie mooie bijdrage in de afgelopen periode.

Het huidige Verantwoordingsorgaan neemt afscheid van de voorzitter, Jan Willem Offerhaus. Jan Willem heeft op een goede manier de rol van het Verantwoordingsorgaan ingevuld. Dank daarvoor. Wij nemen van allen nog op gepaste wijze afscheid.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING LUCAS HAKVOORT

Ons lid (namens de gepensioneerden) Lucas Hakvoort heeft voor zijn maatschappelijke bijdragen een koninklijke onderscheiding ontvangen. Daarbij heeft ook zijn lidmaatschap van de Raad van Deelnemers een rol gespeeld. Lucas, gefeliciteerd met deze onderscheiding. Je mag er terecht trots op zijn.

Lucas Hakvoort

REGEREN IS VOORUITZIEN

De laatste nieuwsbrief is alweer een tijd geleden. En zoals iedereen heeft gemerkt, volgen de grote stappen binnen ons bedrijf elkaar rap op. Sinds 1 januari is Property Finance daadwerkelijk afgesplitst van SNS REAAL. Dit was één van de maatregelen die wij door de Europese Commissie geacht werden te nemen. Een stap die soepel is verlopen, omdat we al maanden geleden aan de voorbereidingen waren begonnen.

Een ander zogenaamd 'EC commitment', is de verkoop van de verzekeraar. Een ingrijpende verkoop, aangezien het de helft van ons bedrijf betreft en een ieder van u vanuit zijn huidige of vroegere baan een band heeft met ofwel de bank ofwel de verzekeraar. Met deze verkoop stappen wij dus af van het bank-verzekeraar-model.

Op dit moment zijn wij in afwachting van een brief van de minister van Financiën aan de Tweede Kamer, over hoe hij dat verkoopproces voor zich ziet. Maar omdat de plicht tot verkoop evident is, zijn wij intern al een splitsingstraject gestart. Per 1 mei zijn de eerste stafafdelingen, zoals communicatie en P&O, doorgezakt, zoals wij dat noemen. Volgens het mens-volgt-werk-principe hebben medewerkers een plek bij de bank of bij de verzekeraar gekregen. Dit proces van doorzakken zal volgend jaar zomer worden afgerond met de afdeling ICT. Door de complexe systemen en verwevenheid met elkaar moet dat zeer zorgvuldig gebeuren. We willen tenslotte onnodige storingen voorkomen.

Of de splitsing van het bedrijf ook consequenties voor het pensioenfonds heeft, daarop zal het bestuur van het pensioenfonds zich moeten beraden. Die toekomst is niet alleen afhankelijk van de toekomst van SNS REAAL, maar ook van de ontwikkelingen binnen het Nederlandse pensioenstelsel, waarbij ook de politiek een belangrijke rol speelt.

Toevallig vindt ook in deze periode een heroverweging plaats door het pensioenfonds van de uitvoering van de pensioenadministratie. Het is goed om de service en dienstverlening weer eens tegen het licht te houden, in de vorm van een pitch. Het is in deze tijd van voortdurende verandering belangrijk om kritisch naar Zwitserleven als de pensioenadministrateur te kijken. Uiteraard is er ons alles aan gelegen het pensioenfonds van onze mensen te behouden als 'onze' klant.

Een ander punt waarop we als werkgever en pensioenfonds duidelijk bezig zijn met vooruitkijken, is de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd. Deze heeft ook invloed op de totale premieafdracht aan het pensioenfonds. Als werkgever bespreken wij op dit moment wat een redelijke verdeling is tussen werkgever en werknemer. Tenslotte betekent langer doorwerken ook langere opbouw van je pensioen. De gesprekken hierover zijn nog gaande.

Zoals Zwitserleven altijd zegt: 'het voordeel van vooruitdenken'. Ik geloof dat wij als SNS REAAL, doordat we dit soort gesprekken en processen nu al gestart zijn, het voor de medewerkers en de deelnemers in het pensioenfonds duidelijker maken. Dat is geen strategie, maar een proces waar je doorheen moet. Dat kun je dan maar beter zo snel en goed mogelijk doen. Regeren is tenslotte vooruitzien.

Gerard van Olphen,
CEO SNS REAAL

PENSIOENACTUALITEITEN

TWEDE KAMER AKKOORD MET LAGERE PENSIOENOPBOUW

Het kabinet moet miljarden bezuinigen om de overheidsfinanciën op orde te brengen. Eén van de maatregelen is het versoberen van de pensioenopbouw. Tot voor kort mocht iedereen maximaal 2,25% belastingvrij sparen over de pensioengrondslag (dat is het pensioengevend salaris minus de van toepassing zijnde AOW franchise). Op 1 januari 2014 is dit maximale opbouwpercentage verlaagd naar 2,15%.

Eind december 2013 werd het kabinet het met oppositiepartijen D66, ChristenUnie en SGP eens over een verdere verlaging van de pensioenopbouw:

- Vanaf 1 januari 2015 mag – fiscaal gezien – pensioen worden opgebouwd tot een inkomen van € 100.000. In een middel-loonregeling is het opbouwpercentage maximaal 1,875% van het brutoloon. Voor eindloonregelingen wordt dit percentage 1,657%.
- Wie meer dan € 100.000 per jaar verdient, bouwt vanaf 2015 over het bedrag boven die ton geen pensioen meer op. Deze groep werknemers en zelfstandigen kan wel vrijwillig vanuit hun nettoloon bijsparen in een nettolijfrente.

Begin maart heeft de Tweede Kamer de plannen goedgekeurd. Het woord is nu aan de Eerste Kamer. Wanneer de belastingvrije pensioenopbouw inderdaad op 1 januari 2015 verder wordt versoberd, moet de pensioenregeling van SNS REAAL opnieuw worden aangepast. Per 1 januari 2014 is het opbouwpercentage voor ouderdomspensioen al verlaagd naar 2,15%. De pensioenrichtleeftijd voor nieuwe pensioenopbouw is tegelijk verhoogd naar 67 jaar. De pensioenregeling voldoet hierdoor aan de huidige fiscale regels. Meer weten? Kijk op de nieuwe pensioensite van P&O: http://id/Organisatie/1/000017/Pages/POsite_Pensioen.aspx.

CONCEPT WETSVORSTEL PENSIOENCOMMUNICATIE

De meeste Nederlanders hebben geen idee hoeveel ze ongeveer te besteden hebben na hun pensionering. Staatssecretaris Jetta Klijnsma van Sociale Zaken vindt dat de huidige, wettelijk verplichte informatie over pensioenen te weinig bijdraagt aan pensioenbewustzijn. Daarom heeft zij eind 2013 een concept wetsvoorstel voor nieuwe pensioencommunicatie ter consultatie voorgelegd aan de sector. Uitgangspunt is dat deelnemers aan een pensioenregeling weten wat ze later aan pensioen krijgen, kunnen nagaan of dat genoeg is en zich bewust zijn van de risico's van de pensioenvoorziening. Digitale communicatie moet hierbij de huidige schriftelijke communicatie gaan vervangen. Het wetsvoorstel wordt naar verwachting nog vóór de zomer in de Tweede Kamer besproken. Staatssecretaris Klijnsma wil de wet op 1 januari 2015 invoeren.

E-MAIL ALERTS: HET LAATSTE NIEUWS IN UW MAILBOX

Op de website van Pensioenfonds SNS REAAL staan regelmatig nieuwe berichten. Wilt u op de hoogte blijven van het allerlaatste nieuws?

Ga dan naar www.pensioenfondssnsreaal.nl en vul op de homepage uw e-mailadres in. U ontvangt dan automatisch een e-mail alert als de inhoud van de website is veranderd!

 Pensioenfonds SNS REAAL
Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van
Stichting Pensioenfonds SNS REAAL
p/a Postbus 11
5201 AA 's-Hertogenbosch
T 073 - 683 24 04
E info@pensioenfondssnsreaal.nl
I www.pensioenfondssnsreaal.nl

Redactie
Pensioenbureau SNS REAAL

Tekst
Geert de Vries, Copyplatform.nl

Figuren en tabellen
Karin Röling, Rolingontwerpt.nl

Vormgeving
Jackey van Melis, Melis GS

Drukwerk
Drukkerij Damen

De tekst in deze nieuwsbrief is met zorg
samengesteld en is informatief van aard.
Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.